

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tost/18/2018
Identifikačné číslo spisu: 9518100106
Dátum vydania rozhodnutia: 17. mája 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9518100106.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD. na verejnom zasadnutí dňa 17. mája 2018 v Bratislave v trestnej veci proti obvinenému H. L. pre zločin rozširovania extrémistických materiálov podľa § 422b ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák., o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu z 12. mája 2018, sp. zn. 3Tp/11/2018, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky s a z a m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu (ďalej len ŠTS), uznesením z 12. mája 2018, sp. zn. 3Tp/11/2018, podľa § 72 ods. 3 Tr. por. nevyhovел návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/2 Gv 185/17/1000-14 zo dňa 11. mája 2018 a nevezal do väzby obvineného H. L. a podľa § 87 ods. 2 Tr. por. ho prepustil zo zadržania na slobodu. Uznesenie odôvodnil tým, že zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie bol spáchaný, má znaky trestného činu a zároveň existuje dôvodné podozrenie, že trestný čin spáchal obvinený. Nejde o akési hmlisté a konkrétnymi dôkazmi nedostatočne odôvodnené podozrenie, poukazujúc na doteraz zabezpečené dôkazy, a to zápisnicu z domových prehliadok, doslovné prepisy záznamov o telekomunikačných prevádzkach, ako aj zápisnice o vydaní veci. Pokiaľ ide o dôvody preventívnej väzby, v čase rozhodovania sudcu pre prípravné konanie o návrhu prokurátorky jej dôvod daný nebol. Obvinený doposiaľ nebol súdom trestaný, ani trestne stíhaný, na základe výsledkov domovej prehliadky neexistuje predpoklad pokračovania v trestnej činnosti. Z návrhu prokurátorky nevyplývajú žiadne konkrétne skutočnosti, na základe ktorých je možné konštatovať, že obvinený bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti aj do budúcnosti, resp. že vykoná trestný čin, ktorý pripravoval, alebo ktorým hrozil. Preto Špecializovaný trestný súd nezistil konkrétne skutočnosti odôvodňujúce väzbu obvineného v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Proti tomuto uzneseniu podala ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorú bližšie neodôvodnila. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) rozhodujúc o podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj

konanie predchádzajúce týmto výrokom a vychádzajúc z doposiaľ vykonaného dokazovania dospel k týmto záverom: Dňa 3. júla 2017 bolo začaté trestné stíhanie a dňa 10. mája 2018 vznesené obvinenie H. L. pre zločin rozširovania extrémistických materiálov podľa § 422b ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že obvinený od presne nezisteného času až doposiaľ z doposiaľ nezisteného miesta prostredníctvom verejne prístupnej internetovej siete cez internetový portál www.brotherhood.net, rozširuje rôzne predmety s tematikou pravicového extrémizmu za účelom ich predaja a distribúcie a to najmä rôzne oblečenie - pánske tričko značky White Rex (značka obsahujúca neonacistickú symboliku), trička značky H8machine (hatemachine), tričko, ktoré propaguje neonacistickú organizáciu Blood&Honour (používajúcu symboliku kombinujúce tradičné nacistické symboly a neonacistické novotvary, odznaky s vyobrazením fotografie hlinkovej mládeže, s vyobrazením vojaka hlinkovej gardy s vlajkou s dvojkřížom, CD nosiče hudobnej kapely Brutal Attack (s textami piesní s rasistickým podtextom), knihy s tematikou o židoch a tematikou druhej svetovej vojny písané revizionistickým historikom Davidom Irwingom a uvedené predmety si môžu zákazníci prevziať osobne, resp. sú zasielané zákazníkom dobierkou, pričom minimálne dňa 3. októbra 2017 prostredníctvom osobného odberu boli od obvineného H. L. zakúpené odznaky s nápisom Good Night Left Side v počte 6 kusov a nálepky s nápisom Good Night Left Side v počte 280 kusov (v preklade znamená doslovne Dobrú noc ľavica), ktorý má okrem odkazu na údajnú nepopularitu a úpadok záujmu o Antifu ľavicovú ideológiu ukázať na ich porážku a elimináciu pravicovým radikalizmom a národným socializmom (nacizmom), a ktoré boli toho istého dňa na zápisnicu o vydaní veci vydané H. J. v Bratislave vyšetrovateľovi PZ, dňa 10. októbra 2017 bolo prostredníctvom osobného odberu od obvineného zakúpené oblečenie podľa objednávky a to konkrétne okrem iného 3 ks tričiek značky H8machine, a ktoré boli toho istého dňa na zápisnicu o vydaní veci vydané A. R. v Bratislave vyšetrovateľovi PZ, dňa 10. októbra 2017 prostredníctvom osobného odberu boli od obvineného H. L. zakúpené odznaky s nápisom Good Night Left Side v počte 5 ks, a ktoré boli toho istého dňa na zápisnicu o vydaní veci vydané H. J. v Bratislave vyšetrovateľovi PZ, pričom trička uvedenej značky a odznaky a nálepky s vyobrazenými symbolmi a nápismi podporujúci ideológiu neonacistických skupín, ktoré násilím, hrozbou násilia alebo inou hrozbou ťažkej ujmy smerujú alebo smerovali k potláčaniu základných práv a slobôd a tieto verejne ponúka a predáva. V priebehu vyšetrovania boli zabezpečené podklady a vykonané previerky k zaisteniu a stotožneniu osoby, ktorá prostredníctvom verejne prístupnej internetovej siete cez internetový portál www.brotherhood.sk rozširuje rôzne predmety s tematikou pravicového extrémizmu za účelom ich predaja a distribúcie. Zo spisu a z doposiaľ zabezpečených dôkazov vyplýva, že došlo k stotožneniu osoby, ktorá prostredníctvom verejne prístupnej internetovej domény ponúka na predaj konečným zákazníkom rôzne predmety extrémistického charakteru. Dôvodné podozrenie z trestnej činnosti vyplýva aj z prehliadky iných priestorov a pozemkov, záznamov a prepisov telekomunikačnej prevádzky, z predstieraného prevodu. Ako konštatoval už súd prvého stupňa, dôvodnosť trestného stíhania a podozrenie z trestnej činnosti u obvineného je dané. Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku môže byť obvinený vzatý do väzby len vtedy ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo z ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde, alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest, bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť, objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval, alebo ktorým hrozil. Podľa článku 17 ods. 2 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústavy) nikoho nemožno stíhať ani pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa článku 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu. Podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovoru) každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanoveného zákonom: zákonné pozbavenie slobody osoby po odsúdení príslušným súdom, zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody z dôvodu nesplnenia rozhodnutia vydaného súdom v súlade so zákonom alebo s cieľom zabezpečiť splnenie povinnosti stanovenej zákonom, zákonné zatknutie, alebo pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak je to dôvodne

považované za potrebné za účelom zabránenia spáchaniu trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní, pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia za účelom výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán, zákonné pozbavenie slobody osôb, aby sa zabránilo šíreniu nákazlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov, zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu, alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. Každé pozbavenie slobody musí byť zákonné, t. j. musí byť vykonané v súlade s konaním ustanoveným zákonom a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom článku 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe preskúmaného vyšetrovacieho spisu a v ňom obsiahnutých doposiaľ zadovážených dôkazov dospel k rovnakému záveru ako sudca pre prípravné konanie. Špecializovaný trestný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia presvedčivo a podrobne uviedol, že obvinený je trestne stíhaný dôvodne, keď v rámci prípravného konania bolo zabezpečené dostatočné množstvo dôkazov, ktoré odôvodňujú podozrenie zo spáchania trestnej činnosti v zmysle uznesenia o vznesení obvinenia. Nevzhladol však dôvody väzby, nakoľko obvinený má stále bydlisko, nezdržiava sa na inej adrese a výsledky doterajšieho vyšetrovania nenasvedčujú tomu, že by sa vyhýbal trestnému stíhaniu. Neboli tiež zabezpečené žiadne dôkazy nasvedčujúce ovplyvňovaniu svedkov, prípadne zasahovania do vyšetrovania zo strany obvineného marením dôkazov v trestnom konaní. Pokiaľ ide o dôvod preventívnej väzby, nezistil ani jeho dôvodnosť. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s uvedeným odôvodnením prvostupňového súdu v plnej miere stotožnil, v podrobnostiach na neho odkazuje konštatujúc, že sťažnosť prokurátorky je nedôvodná, a preto ju bolo potrebné postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietnuť. Vzhľadom na to, že pri rozhodovaní o väzbe sa nerozhoduje o vine alebo nevine obvineného tak, ako tomu je pri dokazovaní na hlavnom pojednávaní, nie je nevyhnutné, aby vina obvineného bola z doposiaľ zadovážených dôkazov jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. V tomto štádiu konania, pri rozhodovaní o vzatí, či nevzatí obvinených do väzby je však povinnosťou súdu doposiaľ zadovážené dôkazy hodnotiť z toho pohľadu, či skutočne obsahujú také závažné skutočnosti, ktoré v rovine rozumnej istoty podporujú záver o dôvodnosti trestného stíhania alebo obsahujú skutočnosti, ktoré dôvodnosť trestného stíhania proti konkrétnej osobe nepotvrdzujú alebo priamo vylučujú. V prerokúvanom prípade tomu tak je, pretože doposiaľ zabezpečené dôkazy - zápisnice z domových prehliadok, prepisy záznamov o telekomunikačných prevádzkach, zápisnice o vydaní veci - nasvedčujú dôvodnosti podozrenia z trestnej činnosti. Rozhodnutie o väzbe ako rozhodovanie o závažnom zásahu do osobnej slobody obvineného nie je rozhodovaním o vine či nevine. Väzba je len zabezpečovací inštitút, nemá mať sankčnú povahu, nemá ani výchovné poslanie a preto, ak je možné účel väzby dosiahnuť iným zákonným inštitútom procesného práva, je potrebné ho aplikovať. Inak povedané, väzobné stíhanie vo veci je v podstate výnimkou a možno k nemu pristúpiť len v odôvodnených prípadoch. Vzhľadom na to, že u obvineného H. L. neboli preukázané konkrétne dôvody väzby v zmysle návrhu prokurátora podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., najvyšší súd sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

